

PRISTOP

KONČNO POROČILO

Krepitev implementacije Nature 2000 v Sloveniji - Komunikacijska podpora implementaciji Nature 2000

IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA 2006/S 55-057662 ("STORITVE")

Datum:

12. oktober 2007

Naročnik:

Ministrstvo za okolje in prostor RS

Projektni svet:

Janez Kastelic, Ministrstvo za okolje in prostor, predsednik
Mateja Kocjan, Zavod RS za varstvo narave, član
Dušan Gačnik, Ministrstvo za okolje in prostor, član
Dr. Peter Skoberne, Ministrstvo za okolje in prostor, član
Anton Lesnik, spec., Zavod za gozdove Slovenije, član
Dr. Jernej Demšar, Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, član
Stanka Dešnik, Krajinski park Goričko (predstavnica uprav parkov), član
Boštjan Lovka, Služba vlade za evropske zadeve, opazovalec
Peter Škofič, CFPE, Ministrstvo za finance, opazovalec

Vodja projekta:

Mag. Breda Ogorelec, Ministrstvo za okolje in prostor

Konzorcij:

Pristop d.o.o., vodja konzorcija
Pristop Consensus, d.o.o., partner
RRA Notranjsko-kraške regije d.o.o., partner
Nastop plus d.o.o., partner
Renderspace d.o.o., partner
Kline & partner d.o.o., partner

Vodja tima:

Špela Polak, starejša svetovalka, Pristop Consensus d.o.o.

1. POVZETEK

Ključna določila pogodbe

Na podlagi javnega razpisa je bil izbran konzorcij šestih podjetij, ki ga vodi Pristop d.o.o. Pogodba je bila podpisana 14. septembra 2006 in traja 13 mesecev - do vključno 13. oktobra 2007.

Skupna vrednost doseganja v razpisu opredeljenih ciljev in nalog je bila po izboru izvajalca 428.000 EUR, s predplačilom v vrednosti 60 % in plačilom po potrditvi končnega poročila v vrednosti 40 %.

Izvajalec je ob vsakem trimesečju pripravil poročilo, ki ga je v potrditev in pregled prejel projektni svet. Izvajalec izdelal naslednja poročila:

- Izhodiščno poročilo / *Inception Report* (december 2006)
- Prvo poročilo o opravljenem delu / *1st Interim Report* (marec 2007)
- Drugo poročilo o opravljenem delu / *2nd Interim Report* (junij 2007)
- Osnutek zaključnega poročila / *Draft Final Report* (september 2007) in
- **Zaključno poročilo / Final Report (oktober 2007)**

V razpisni dokumentaciji, ki je priloga pogodbi z izvajalcem, so opredeljene naslednje kategorije:

- Doseganje ciljev
- Naloge, ki jih mora opraviti izvajalec (priprava dokumentov, izvedba nalog)
- Časovni potek izvajanja aktivnosti
- Poročanje in sodelovanje z naročnikom in projektnim svetom

Zaključno poročilo

'Zaključno poročilo' je peto poročilo v okviru projekta. Vključuje pa:

- Pregled vsega opravljenega dela za celotno obdobje projekta
- Pregled ključnih dogodkov, ki so vplivali na izvajanje projekta in morebitnih problemov, ki so se pojavili v času izvajanja pogodbenih obveznosti
- Oceno vpliva projekta, ki je bila izmerjena glede na postavljene cilje in indikatorje dosežkov, ki so bili vključeni v 'log-frame' matrico
- Priporočila za nadaljevanje aktivnosti Ministrstva za okolje in prostor
- V prilogah ključne dokumente, ki so bili pripravljene in usklajeni z naročnikom v teku projekta

Sodelovanje

Člani konzorcija smo z naročnikom sodelovali na rednih tedenskih sestankih, prek telefonskega usklajevanja in usklajevanja prek elektronske pošte. Vse materiale je naročnik pregledal, tako da vključujejo že predloge, pripombe in priporočila s strani naročnika. Pri nekaterih vsebinah so sodelovali tudi predstavniki drugih organizacij - slednje so navedene v nadaljevanju poročila. Upoštevane so bile tudi rešitve in predlogi drugih predstavnikov, kolikor so se ti smiselno nanašali na vsebino in način izvajanja.

2. OPREDELITEV NALOG IZ PROJEKTNE DOKUMENTACIJE

Projekt komunikacijske podpore Naturi 2000 naj bi po razpisni dokumentaciji izpolnil štiri temeljne cilje:

- Doseganje vidnosti ekološke mreže Natura 2000
- Umeščanje ohranjanja biodiverzitete med ključne razvojne priložnosti Slovenije
- Opremljena in usposobljena mreža komunikatorjev
- Pripravljenost deležnikov za sodelovanje v ohranjanju biodiverzitete znotraj Nature 2000

Izvajalec je na podlagi usmeritev naročnika oblikoval naslednje komunikacijske cilje, za katere je v začetku projekta opredelil izhodiščno stanje in merjenje v času projekta:

V teku projekta

- Informiranje o Naturi 2000
- Doseganje razumevanja Nature 2000
- Doseganje naklonjenosti Naturi 2000

Dolgoročna cilja

- Doseganje vedenjskega namena - podpora Naturi 2000
- Doseganje aktivnosti določenih ciljnih skupin - zaželeno ravnanje

Skladno s projektno dokumentacijo je izvajalec opredelil 24 nalog, ki jih bo izvedel v okviru projekta - pri vsaki nalogi je opredeljena časovna izvedba naloge:

1- Raziskovalna faza

Naloga v prvem tromesečju.

2- Komunikacijska strategija

Naloga v prvem tromesečju.

3- Akcijski načrti

Celotno trajanje projekta na podlagi trimesečnih načrtov.

4- Implementacija akcijskih načrtov

Implementacija skladno z akcijskim načrtom.

5- Ukrepi za doseganje usklajenosti komuniciranja na nacionalni ravni

Načrt je bil pripravljen v prvem tromesečju. Organizacijski koraki so bili predvideni za ves čas trajanja projekta.

6- Nadgradnja spletne strani Natura 2000

Ves čas trajanja projekta.

7- Ocena komunikacijske učinkovitosti

Ves čas trajanja projekta.

8- Posvetovanje in sodelovanje s timom naročnika

Ves čas trajanja projekta.

9- Intervjuji s ključnimi deležniki

V prvem tromesečju in ob zaključku projekta.

10- Komunikacijska strategija za doseganje odločevalcev

V drugem tromesečju.

11- Identifikacija potreb komunikatorjev glede učenja, komuniciranja in promocijskih materialov

Naloga prvega tromesečja.

12- Program za trening komunikatorjev in priprava priročnika

Prvo, drugo in tretje tromesečje.

13- Priročnik Q&A

Vsako tromesečje nova, dopolnjena verzija.

14- Trening komunikatorjev

Priprava na izvajanje v drugem tromesečju - izvajanje v tretjem tromesečju.

15- Nadgradnja biltena e-Natura 2000

Načrtovana v drugem tromesečju, nato izvedba s soglasjem naročnika prenešana v tretje tromesečje.

16- Predlogi za spodbujanje deležnikov za sodelovanje v upravljanju Nature 2000

Naloga prvega tromesečja.

17- Participatorne delavnice z deležniki na lokalnih območjih

V drugem in tretjem tromesečju - aktivnosti iz te naloge so bile preusmerjene na komunikacijsko podporo Operativnemu programu - programu upravljanja območij Natura 2000.

18- Promocijski paket za komuniciranje Nature 2000

Načrtovanje v drugem tromesečju in izvedba v tretjem tromesečju.

19- Potencialna prilagoditev podobe

Načrtovanje in izvedba v drugem in tretjem tromesečju.

20- Interno komuniciranje v organizacijah, iz katerih prihajajo komunikatorji

Naloga celotnega projekta.

21- Monitoring in vrednotenje komunikacijskih aktivnosti

Naloga celega projekta.

22- Odnosi z mediji

Naloga v teku celega projekta po zaključeni raziskovalni fazi.

23- Izvajanje aktivnosti in priprava poročil

Naloga v teku celega projekta.

24- Končno poročilo z usmeritvami naročniku za nadaljnje komuniciranje

Naloga ob zaključku projekta.

V prvem trimesečju je potekala predvsem raziskovalna faza in večji del načrtovanja aktivnosti za izvajanje v nadaljevanju. V grobem bi lahko opredelili drugo tromesečje kot pripravo na izvajanje aktivnosti v nadaljevanju na podlagi načrtov ter že prve vidne rezultate. V tretjem tromesečju pa so potekale predvsem aktivnosti, ki so bile predhodno načrtovane. V zadnjem delu projekta je potekalo zaključevanje aktivnosti in končno vrednotenje.

V razpisni dokumentaciji so za oddajo ob zaključku zadnjega tromesečja opredeljene naslednje aktivnosti:

- Pregled vseh izvedenih aktivnosti projekta
- Povzetek rezultatov in opredelitev glavnih problemov, ki so se pojavili v času izvajanja pogodbe
- Ocena vpliva projekta - merjenje glede na opredeljene cilje projekta in indikatorje, ki so bili opredeljeni v 'log-frame' matrici

Poleg navedenih smo pripravili še naslednje aktivnosti:

- Poročilo o merjenju glede na izhodiščni načrt merjenja
- Komunikacijska strategija s priporočili glede nadaljevanja aktivnosti Ministrstva za okolje in prostor

Predstavitev projektnega tima

Projektni tim sestavljajo vodja konzorcija Pristop d.o.o., kot partnerji pa so vključeni še predstavniki naslednjih organizacij:

- Pristop Consensus, d.o.o.
- RRA Notranjsko-kraške regije d.o.o.
- Nastop plus d.o.o.
- Renderspace d.o.o.
- Kline & partner d.o.o.

Konzorcij pri svojem delu stalno sodeluje s predstavnicami naročnika - Ministrstva za okolje in prostor Bredo Ogorelec. V večino nalog pa je vključeval tudi predstavnicu Zavoda RS za varstvo narave Matejo Kocjan in predstavnicu Krajskega parka Goričko Stanko Dešnik. Drugi posamezniki so bili vključeni le v določene aktivnosti.

Konzorcij je v teku projekta naslednje aktivnosti izvedel s podizvajalci:

- Spremljanje poročanja medijev in analize poročanja medijev, analize evaluacij po delavnicah - Kliping d.o.o.
- Anketa javnega mnenja in poročilo - Episcenter d.o.o.
- Nakup in tisk promocijskih materialov - Promart d.o.o.
- Zunanji strokovni sodelavci - Jana Kus Veenvliet, Zavod Symbiosis; Špela Habič, Zavod za gozdove Slovenije, OE Postojna
- Prostor in pogostitev za delavnice - Monsadria, d.o.o., Terme Maribor, d.d., Epic nepremičnine, d.o.o., Terme Krka, d.o.o., Novo mesto, Območna obrtna zbornica Kranj, Catering Žiga Leber, s.p., Regionalna razvojna agencija Celje, d.o.o., Mateja Gaber, s.p.
- Zakup medijskega prostora za nagradne igre- prek agencij BrandMedia d.o.o. in iMedia d.o.o.: Gorenjski glas, Novi tednik Celje, Primorske novice, Notranjske novice, Vestnik Murska Sobota, Dolenjski list, Ognjišče, Nedeljski dnevnik, Kmečki glas, Razvedrilo, Cosmopolitan.si, Smrklja.si, Mojforum.si, Diva.si, Ona-on.net, Najdi.si, CikCak.info
- Prostor in pogostitev za podpis deklaracije Countdown 2010 - Turistična kmetija pri Lazarju

Druge organizacije, s katerimi smo sodelovali pri posameznih aktivnostih, so bile:

- Zavod RS za varstvo narave
- Kmetijsko gozdarska zbornica
- Zavod za gozdove Slovenije
- SOS - Skupnost občin Slovenije
- ZOS - Združenje občin Slovenije
- predstavniki parkov
- Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj
- nevladne organizacije

3. PREGLED OPRAVLJENEGA DELA ZA CELOTNO OBDOBJE PROJEKTA

V pregledu so navedene vse naloge v teku celotnega projekta. Opredeljeni so tudi fizični dokazi, ki so nastali v različnih fazah projekta.

Nalogi 1 in 9 - Raziskovalna faza in intervjuji s ključnimi deležniki

Raziskovalna faza je bila opravljena v prvem tromesečju. Pripravljene so bili naslednji dokumenti: poročilo o raziskovalni fazi, anketa javnega mnenja s poročilom, usmerjeni intervjuji in poročilo o usmerjenih intervjujih, pregled dobrih praks, spremljanje poročanja medijev in analiza poročanja medijev, 'desk-top' analiza, pregled tekočih aktivnosti. Na podlagi rezultatov v tej fazi je bila pripravljena in izvedena komunikacijska strategija.

Del, ki je opredeljen tu, dopolnjujeta nalogi 7 in 21 - te naloge so namreč med seboj tesno prepletene.

Fizični dokazi:

Poročilo o raziskovalni fazi (priloga prvemu poročilu - 'Izhodiščno poročilo')
Priloga 1 - Poročilo o usmerjenih intervjujih iz zaključka projekta

Naloga 3, 4 in 23 - Akcijski načrti in implementacija akcijskih načrtov, izvajanje aktivnosti in priprava poročil

Naloga so vezane na vse aktivnosti, tako jih ločeno ne navajamo. Zaradi preglednosti je izbran sistem poročanja po nalogah. Na sam potek projekta so bistveno vplivali naslednji dogodki:

- Program Operativni program - program upravljanja (zaključna usklajevanja in priprava za sprejem na seji Vlade RS)
- Sodelovanje na Kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni
- Organizacija podpisa deklaracije Countdown 2010

Fizični dokazi:

Komunikacijski načrti za posamezna tromesečja in posamezne teme (komunikacijski načrti so bili priloženi posameznim poročilom - 'Izhodiščno poročilo', 'Prvo poročilo o delu', 'Drugo poročilo o delu')

Naloga 5- Ukrepi za doseganje usklajenosti komuniciranja na nacionalni ravni

Izvajalec je v okviru te naloge pripravil predlog nove organizacijske strukture v prvem tromesečju. Po sestankih v naslednjih obdobjih je bil načrt prilagojen. Pred zaključkom projekta je bil pripravljen skrajšan predlog za vodstvo Ministrstva za okolje in prostor, ki predlaga organizacijsko opredelitev na seji Vlade RS.

Fizični dokazi:

Priloga 2 - Skrajšan predlog za organizacijsko opredelitev vodenja Nature 2000

Nalogi 6 in 15 - Nadgradnja spletne strani Natura 2000 in nadgradnja biltena e-Natura

Skladno s potrjenimi premiki ob izvajanju projekta je bila izvedena prenova spletne strani Natura 2000, enako tudi elektronskega biltena eNatura. V času trajanja projekta so bili odzivi obiskovalcev spletne strani pozitivni. Žal samo statistično spremljanje v tem času ni bilo izvedljivo tehničnih razlogov. Je pa za spletno stran po prenosu na strežnik Ministrstva za okolje in prostor predvideno, da bo obisk spremljan s posebnim programom - Google Analytics.

Fizični dokazi:

Naslov spletne strani je bil posredovan v 'Drugem poročilu o delu' - www.natura2000.gov.si

Nalogi 7 in 21- Ocena komunikacijske učinkovitosti ter monitoring in vrednotenje komunikacijskih aktivnosti

V trimesečnih intervalih so bile pripravljene analize poročanja medijev (razširjeno časovno obdobje za zaključno fazo projekta). Ves čas poteka projekta je izvajalec spremljal objave v medijih. Vsi cilji so izpolnjeni, razen enega, kjer je zabeležena razlika 0,7 odstotne točke, in sicer pri zagotavljanju odstotka pozitivnih objav v posameznih analiziranih obdobjih - cilj je bil 12 %, zabeležen rezultat pa je 11,3 % (razlog je v absolutnem povečanju števila objav).

Izvajalec je poleg tega meril tudi uspešnost delavnic za komunikatorje (skupno sedem delavnic). Vsi opredeljeni cilji so bili preseženi.

Izvajalec je meril uspešnost nagradnih iger. Vsi cilji so bili izpolnjeni.

Merjenje obiskanosti spletnih strani zaradi tehničnih razlogov ni bilo mogoče - neuporabni izhodiščni podatki in problem prenosa na strežnik Ministrstva za okolje in prostor. Tako uspešnost merimo lahko preko vsebinskih komentarjev obiskovalcev spletnih strani ter posredno preko oddaje odgovorov na nagradna vprašanja.

Izvedena je bila analiza javnega mnenja pred začetkom projekta in po izvedenem projektu. Vsi cilji so bili izpolnjeni skladno z načrtovanimi.

Natančneje je izpolnjevanje ciljev opredeljeno v prilogi poročila, ki združuje vsa merjenja.

Fizični dokazi:

Priloga 3 - Končno poročilo o izvedenih merjenjih in izpolnjevanju ciljev

Naloga 8- Posvetovanje in sodelovanje s timom naročnika

Naloga je potekala ves čas trajanja projekta. Sodelovanje v okviru tega projekta je potekalo s Sektorjem za politiko ohranjanja narave, Službo za odnose z javnostmi in kabinetom ministra. Izvajalec izpostavlja odzivnost in sodelovanje vseh, ki so bili vključeni v projekt, še posebej vodje Brede Ogorelec. Zaradi zgoščene dinamike je projekt zahteval visoko odzivnost naročnika. Prav tako se izvajalec zahvaljuje vsem, ki prihajajo iz drugih organizacij (predvsem Zavod RS za varstvo narave in Krajski park Goričko) in so s svojim sodelovanjem pripomogli k uspešnosti projekta.

Fizični dokazi:

Za vse sestanke so bili pripravljene opomniki in zapisniki s strani izvajalca, ki sicer niso vključeni v poročilo.

Naloga 10 - Komunikacijska strategija za doseganje odločevalcev na nacionalni ravni

Sodelovanje z odločevalci je potekalo ves čas trajanja projekta z različno intenziteto. Intenzivno je bilo predvsem v zadnji fazi projekta - Kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni. V okviru te naloge je bil dodatno pripravljen še pregled vseh ministrstev in sektorjev, ki se pri svojem delu srečujejo z Naturo 2000.

Fizični dokazi:

Komunikacijska strategija za doseganje odločevalcev (priloga 'Prvemu poročilu o delu')
Priloga 4 - Pregled sektorjev po posameznih ministrstvih, ki jih zadeva Natura 2000

Naloga 11, 12 in 14 - Identifikacija potreb komunikatorjev glede izobraževanj in promocijskih materialov; program za trening komunikatorjev in priprava priročnika ter trening komunikatorjev

Raziskovanje je potekalo v prvem tromesečju, v drugem pa načrtovanje programa za trening komunikatorjev. V drugi polovici poteka projekta je potekalo izvajanje sedmih srečanj ter priprava priročnika. Ves čas projekta je potekalo usklajevanje z naročnikom in s predstavniki ključnih organizacij, iz katerih prihajajo komunikatorji.

Fizični dokazi:

Končno poročilo o izvajanju izobraževanj za komunikatorje (priloga 'Drugemu poročilu o delu')
Priloga 5 - Priročnik za komunikatorje

Naloga 13 - Priročnik Q&A

Pripravljene so bile tri verzije priročnika vprašanj in odgovorov.

Fizični dokazi:

Vprašanja in odgovori so bili priloženi poročilom ('Izhodiščno poročilo', 'Prvo poročilo o delu', 'Drugo poročilo o delu')

Naloga 16 - Predlogi tehnik za spodbujanje deležnikov za sodelovanje v upravljanju območij Natura 2000

Dokument je bil pripravljen v prvem tromesečju, kasneje pa je bila vsebina uporabljena tudi na izobraževanjih za komunikatorje.

Fizični dokazi:

Predlogi za spodbujanje deležnikov za sodelovanje v upravljanju Nature 2000 (priloga 'Izhodiščnemu poročilu')

Naloga 17 - Participatorne delavnice z deležniki na lokalnih območjih / podpora programu upravljanja

Skladno z dogovorom z naročnikom je bila namesto participatornih delavnic izvedena podpora programu upravljanja. Ta je obsegala pisna gradiva, dve delavnici (organizacija, izvedba) za zbiranje pripomb k programu upravljanja in ena delavnica za oblikovanje komunikacijskih priporočil kot priloge k programu upravljanja. Usklajevanje glede komuniciranja je naknadno še potekalo z zunanjo strokovno sodelavko in ZRSVN.

Fizični dokazi:

Komunikacijski načrt za podporo programu upravljanja (priloga 'Drugemu poročilu o delu')

Naloga 18 - Promocijski paket za komuniciranje Nature 2000

Najprej je potekalo v okviru raziskovanja identificiranje potreb komunikatorjev glede promocijskih materialov. Sledilo je oblikovanje in izdelava materialov. Vsak komunikator tako prejme: 1 majico, 1 nahrbtnik, 130 blokcev, 130 barvic in 150 svinčnikov.

Poleg paketa za komunikatorje je potekala serija nagradnih iger. Najprej so potekale ločene nagradne igre v regionalnih tiskanih medijih (Gorenjski glas, Novi tednik Celje, Primorske novice in Notranjske novice, Vestnik Murska Sobota, Dolenjski list), sledili sta nagradni igri v medijih, ki pokrivajo nacionalni nivo in se skladata z dosegom ciljnih skupin iz raziskav (Ognjišče, Nedeljski dnevnik, Kmečki glas, Razvedrilo) ter spletni mediji (Cosmopolitan.si, Smrkla.si, Mojforum.si, Diva.si, Ona-on.net, CikCak.info). Nagradne igre so potekale tudi na Kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni (sedem dni - vsak dan nova nagradna igra). Vsem

izžrebanecem so bile nagrade poslano po pošti. Vsi, ki so poslali odgovore, in so pri tem navedli tudi elektronski naslov, bodo prejeli tudi eNatura.

Fizični dokazi:

Pravila za nagradne igre, objavljena na spletni strani (objava na spletni strani <http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=159>; priloga 'Drugemu poročilu o delu')
Priloga 6 - Medijski načrt in primer oglasa

Naloga 19 - Potencialna prilagoditev celostne podobe

Izvajalec je pripravil prilagoditev podobe in uvedel nazaj samostojni logotip Nature 2000. Celostna podoba izraža pestrost in barvitost narave - uporabljene so bile barve, ki jih najdemo v naravi. Podoba je bila uporabljena v PPT predstavitvi, na spletni strani, v oglasih, v promocijskih materialih in v vseh materialih, ki so bili pripravljene v teku projekta.

Fizični dokazi:

Vsa gradiva je naročnik prejel na CD.

Naloga 20- Interno komuniciranje v organizacijah, iz katerih prihajajo komunikatorji

Pripravljene in distribuirane so bile štiri informacije za interno obveščanje organizacij, iz katerih prihajajo komunikatorji. Informacije so bile pripravljene za organizacije: ZRSVN, KGZS, ZGS in parke.

Naloga 22- Odnosi z mediji

V okviru odnosov z mediji je bila pripravljena osnovna infrastruktura (strukturirana adrema medijev - nacionalni in razdelitev po regionalnih). Pripravljeno in distribuirano je bilo sporočilo za medije o znamkah Nature 2000. Izvajalec je sodeloval pri pripravi novinarske konference, na kateri je Ministrstvo za okolje in prostor predstavilo program upravljanja. Poleg tega je izvajalec sodeloval pri pripravi gradiva o projektu za potujočo novinarsko konferenco po Barju. Izvajalec je sodeloval pri pripravi gradiv in pri pogovoru z novinarko Dnevnika. V okviru projekta je izvajalec pripravil novice in vabila za Kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni (okrogla miza in predstavitev Nature 2000).

V tabeli so navedeni primerjalni ključni podatki iz posameznih analiz medijev.

Obdobje	Število objav	Pozitivne	Nevtralne	Nenaklonjene	Število pojavljanj in objav pomena Nature 2000
September od november 2006	108	28 % (30)	70 % (76)	2 % (2)	19 pojavljanj (19 objav)
November do februar 2007	211	10 % (21)	84 % (178)	6 % (12)	52 pojavljanj (47 objav)
Februar do maj 2007	299	12 % (36)	85 % (255)	2 % (8)	31 pojavljanj (27 objav)
Junij do september 2007	294	12 % (34)	84 % (249)	4 % (11)	63 pojavljanj (61 objav)
Povprečje	228	15,5 % (30,25)	80,75 % (189,5)	3,5 % (8,25)	41,25 pojavljanj (38,5 objav)

Fizični dokazi:

Priloga 7- Analiza poročanja medijev za zadnje obdobje projekta

Naloga 24 - Končno poročilo s priporočili glede nadaljevanja komuniciranja Nature 2000 po zaključenem projektu

Ta dokument predstavlja izpolnitev te naloge.

Fizični dokazi:

Priloga 8 - Strategija komuniciranja po zaključenem projektu

4. PREGLED KLJUČNIH DOGODKOV, KI SO VPLIVALI NA IZVAJANJE PROJEKTA, IN MOREBITNIH PROBLEMOV

Zaradi množice aktivnosti je smiselno izpostaviti posamezne, ki so predstavljale **pomembnejše dele projekta**:

- Priprava in izvedba treningov za komunikatorje (povezava s priročnikom in promocijskimi materiali)
- Nagradne igre (razpršenost, usmerjenost na posamezne ciljne skupine glede na rezultate raziskave)
- Prenova spletne strani in eNature
- Komunikacijska podpora programu upravljanja
- Okrogla miza in predstavitev na Kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni z dnevnimi nagradnimi igrami
- Podpis deklaracije Countdown 2010 - slednji je bil načrtovan v času projekta, vendar je bil zaradi objektivnih razlogov premaknjen po zaključku projekta

Ključni dogodki, ki so vplivali na izvajanje projekta:

- Priprava programa upravljanja za sprejem na seji Vlade RS (komunikacijska podpora)
- Komunikacijske aktivnosti na Kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni
- Podpis deklaracije Countdown 2010

Ob samem izvajanju projekta posebnih problemov nismo zabeležili. Sodelovanje naročnika in vseh drugih institucij, ki se vključujejo v Naturo 2000, je bilo ves čas poteka projekta dobro. Določene naloge so zahtevale nekaj več časa, vendar lahko ocenimo, da so bili pomembni koraki izvedeni tudi pri nalogah, kjer je bila predvidena le priprava strategij. Na podlagi osnov so bili izvedeni že tudi organizacijski in komunikacijski koraki.

5. OCENA VPLIVA PROJEKTA (glede na 'log-frame' matrico)

Konzorcij je ob intenzivnem sodelovanju naročnika in posameznih drugih organizacij opravil opredeljene naloge iz razpisne dokumentacije. Posamezne naloge so bile v teku izvajanja nekoliko prilagojene ali v obsegu izvedenih nalog ali pa glede na časovno izvedbo. Izvajalec ocenjuje, da na same zastavljene cilje te spremembe niso imele bistvenega vpliva - te spremembe namreč niso predstavljale bistvenega posega v sam projekt glede na do sedaj zbrane podatke. Vsekakor lahko zaključna merjenja lahko še izkažejo drugačne rezultate.

Rezultati projekta so razvidni iz celotnega poročila, natančneje pa so z merjenji opredeljeni v končnem poročilu o izvedenih merjenjih in izpolnjevanju ciljev (priloga 6).

6. PRIPOROČILA ZA NADALJEVANJE AKTIVNOSTI MINISTRSTVA ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ob zaključku projekta izvajalec izpostavlja naslednje ugotovitve, ki jih je smiselno upoštevati v nadaljevanju komunikacijskih aktivnostmi naročnika vezanih na Naturo 2000.

1. Organizacijska ureditev v projektno vodenje - smiselno je bolj natančno opredeliti naloge med posameznimi organizacijami (sodelovanje, poročanje, usklajevanje) ter intenzivirati tudi prek formalnih oblik sodelovanje med institucijami.
2. Razpršenost virov komuniciranja Nature 2000 - zaradi tega dejstva ni smiselno pričakovati, da bi lahko centralno vplivali na vse aktivnosti, ki so vezane na Naturo 2000. Tako je še toliko bolj pomembno, da je del aktivnosti formaliziran, v drugem delu pa je smiselno spodbujati neformalno sodelovanje in izmenjavo informacij. Glede na razpršenost virov se v določenih delih pojavljajo tudi različnosti v komuniciranju posameznih vsebin. Predlagamo, da Ministrstvo za okolje in prostor skuša čim bolj spremljati te dejavnosti (tudi prek izmenjave informacij) in posredovati v primerih, ko ugotovi, da gre za zavajajoče ali napačne podatke.
3. Komunikatorji
 - a. Glede na opredelitev nalog med organizacijami je smiselna tudi jasna opredelitev nalog komunikatorjev - izvajalec predlaga nadaljevanje spodbujanja njihovih aktivnosti kot 'ambasadorjev' Nature 2000
 - b. Glede na opredelitev vlog komunikatorjev je smiselna tudi opredelitev komunikacijskih tokov med Ministrstvom za okolje in prostor in komunikatorji
 - c. Vsekakor so nujna vsaj letna srečanja komunikatorjev, na katerih se izmenjajo informacije tako o strokovnih vsebinah kot o primerih dobre prakse
4. Komuniciranje Nature 2000 s strani naročnika
 - a. Izvajalec priporoča nadaljevanje proaktivnega komuniciranja, predvsem primerov dobrih praks in izmenjave podatkov o aktualnih formalnih aktivnostih
 - b. Prav tako izvajalec priporoča sodelovanje naročnika v komuniciranje drugih organizacij s področja Nature 2000 (usmerjanje komuniciranja)

Komunikacijski potencial glede Nature 2000 je velik tako na nacionalni ravni kot v regionalnih in lokalnih območjih. Prav tako je organizacijsko Natura 2000 dobro vodena. Potrebuje še nekaj sistemskih opredelitev in bolj jasnih razmejitev nalog med institucijami. Slednje je smiselno predvsem zaradi pričakovanega povečanja nalog, ki bodo opredeljene na ravni Evropske unije v povezavi z Naturo 2000. Poleg tega Slovenija v prvem polletju predsedovanja v 2008 kot eno izmed prioritetenih tem uvaja ohranjanje biodiverzitete.

7. KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI ZA NASLEDNJE OBDOBJE

Po izdelanih zadnjih merjenih bo oblikovana komunikacijska strategija za potrebe komuniciranja naročnika s predlogi aktivnosti za prihodnje leto.

8. PRILOGE

Priloga 1 - Poročilo o usmerjenih intervjujih iz zaključka projekta

Priloga 2 - Skrajšan predlog za organizacijsko opredelitev vodenja Nature 2000

Priloga 3 - Končno poročilo o izvedenih merjenjih in izpolnjevanju ciljev

Priloga 4 - Pregled sektorjev po posameznih ministrstvih, ki jih zadeva Natura 2000

Priloga 5 - Priročnik za komunikatorje

Priloga 6 - Medijski načrt in primer oglasa

Priloga 7- Analiza poročanja medijev za zadnje obdobje projekta

Priloga 8 - Strategija komuniciranja po zaključenem projektu

RAZLAGA KRATIC

MOP = Ministrstvo za okolje in prostor

MKGP = Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

ZRSVN = Zavod RS za varstvo narave

ZGS = Zavod RS za gozdove Slovenije

KGZS = Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

DOPPS = Društvo za opazovanje in proučevanje ptic

SVLR = Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Priloga 1 - Poročilo o usmerjenih intervjujih iz zaključka projekta NALOGA ŠT. 1 in 9

Izhodišče

Na začetku projekta smo opravili 20 usmerjenih intervjujev, v zaključku projekta pa zaradi bistveno boljšega poznavanja Nature 2000, vsebin in odnosov med organizacijami, le še 8. Navajamo povzetek usmerjenih intervjujev iz zaključka projekta in primerjavo med intervjuji iz obeh faz.

Intervjuji so bili opravljeni s **predstavniki naslednjih organizacij:**

Ministrstvo za okolje in prostor
Zavod RS za varstvo narave (OE Nova Gorica, OE Celje)
Zavod za gozdove RS (OE Postojna)
Kmetijsko gozdarski zavod (OE Novo mesto)
Ribiška zveza Slovenije

Poročilo je pripravljeno po posameznih sklopih vprašalnika - glede na strukturo vprašalnika. Primerjava pa na splošni ravni.

Povzetek usmerjenih intervjujev ob zaključku projekta

Intervjuvanci prepoznajo priložnosti Nature 2000, ki jih v skupnem imenovalcu lahko opredelimo kot dokaj široke - omenjajo vsa področja, dodajajo razvojne dimenzije lokalnih in regionalnih skupnosti, vidijo priložnosti v povezovanju, vključevanju. Med ovirami so zelo jasno opredelili pomanjkljivosti posameznih organizacij na konkretnih izkušnjah oziroma temah. Zanimivo je, da izpostavljajo pomanjkanje strokovnega znanja o Naturi 2000. Med pozitivnimi premiki so našli tako organizacijske kot komunikacijske spremembe. Prav tako so bili zelo konkretni pri negativnih premikih, vendar so jih našteali bistveno manj kot pozitivnih. So bili pa sogovorniki kritični tudi do svojega dela oziroma do dela svojih organizacij.

Precej je obsežen seznam organizacij, s katerimi sodelujejo intervjuvanci, vendar pa je po njihovem naštevanju na lokalnih območjih seznam bistveno ožji kot na nacionalnem nivoju. Tako še vedno obstaja dokaj širok nabor organizacij, ki bi se še morale vključevati v Naturo 2000 - pri čemer pa so nekateri intervjuvanci razmišljali celo o razvoju novih rešitev (npr. okoljske sekcije političnih strank). Sogovorniki so načeloma pohvalili sodelovanje z drugimi organizacijami, so pa nekaj organizacij tudi izpostavili s slabim sodelovanjem (spet na konkretnih temah). Intervjuvanci so našli kar širok nabor priložnosti za financiranje izvajanja Nature 2000 - nekateri so ugotavljali sicer, da jih je še vedno premalo, spet drugi, da jih premalo poznamo. Naloge na državni ravni so sogovorniki pravilno opredelili, nekateri celo poznajo načrtovane prijave na projekte. Opredelili so tudi širok nabor aktivnosti, ki bi jih Ministrstvo za okolje in prostor še moralo izpeljati. Prav tako so delo ministrstva načeloma dobro ocenili, pri čemer so izpostavili posamezne slabše izkušnje ali pa potrebne izboljšave - predvsem v širšem vključevanju drugih organizacij ali sektorjev znotraj ministrstva. O svojem delu v okviru Nature 2000 so razmišljali dokaj različno - je pa zanimiv poudarek na vzpostavljanju partnerstev in delu na terenu.

Komuniciranje Nature 2000 so zelo različno ocenjevali - od pohval do kritik. Večina sogovornikov pa bi še kaj dodala v komuniciranju. Pri svojem komuniciranju pa so sogovorniki opredelili zelo konkretno, kaj bi še potrebovali (od orodij, kadrov, organizacijskih rešitev, ...). Med temami, ki bi jih bilo treba bolj komunicirati, lahko najdemo od splošnih do čisto konkretnih - kar nekaj sogovornikov pa izpostavlja financiranje. Sam projekt so načeloma ocenili dobro - na nacionalni ravni spodbujanje komunikacije med deležniki v javnem sektorju, večkrat so bila izpostavljena izobraževanja, želeli pa bi si tudi nadaljevanja aktivnosti.

A - SPLOŠNO O NATURI 2000

Med priložnostmi Nature 2000 so sogovorniki našeli, da:

- omogoča spodbujanje lokalnih skupnosti, da na nivoju regije pripravljajo razvojne vizije
- omogoča sredstva za sonaravno kmetijstvo
- nevladnih organizacijam nudi podporo na ravni Evropske unije
- omogoča promocijo varstva narave na ravni države
- spodbuja sonaravni razvoj
- nudi priložnosti v turistični ponudbi in prepoznavnosti Slovenije
- bi Zavod za gozdove lahko naredil več pri Naturo 2000, če bi bil primerno angažiran, stimuliran in finančno okrepljen
- turizem, storitvene dejavnosti, dodatni prihodki prebivalcev na območjih Nature 2000 - v zadnjih dveh do treh letih smo nekatere že izkoristili in so vidni prvi učinki
- ohranjanje ugodnega stanja okolja
- vseh priložnosti še nismo izkoristili

Med ovirami vezanimi na Naturo 2000 so intervjuvanci našeli naslednje:

- razdrobljenost in veliko število lokalnih skupnosti
- slaba horizontalna povezava služb na operativnem nivoju na terenu
- pobuda z evropskega ravni (vsiljenost, preneseno v slovenski prostor)
- naravovarstveniki (ZRSVN) premalo izkoriščajo priložnosti Nature 2000 - vzrok je v tem, da nimajo jasnega koncepta komuniciranja in da je Natura 2000 izoliran projekt komuniciranja (morala biti spremljevalni pojem pri širši promociji varstva narave v Sloveniji)
- nismo dovolj izkoristili priložnosti na področju pravnih podlag (operativni program bi bil lahko izdelan in sprejet prej; to prinaša zamik v gozdarstvu)
- pomanjkanje strokovnega znanja o vrstah in habitatih na konkretnih območjih (potrebne več denarja za raziskave)
- običajno se vrednotijo samo učinki, ki so vezani na denar in finančna sredstva - spremeniti bi morali indikatorje, ki pokažejo še druge dodane vrednosti (npr. opisni monitoring)
- financiranje (na MOP bi morali odpreti poseben fond za Naturo 2000)
- premalo splošnega poznavanja omrežja Natura 2000 in vsebin

Med pozitivnimi premiki Nature 2000 v zadnjem letu so intervjuvanci našeli naslednje:

- povečuje se zavedanje o Naturo 2000 pri prostorskih načrtovalcih - vedno bolj jo poznajo
- vedno več naravovarstvenikov povezuje razvojne priložnosti in varstvo narave
- izobraževanja za komunikatorje
- strokovni pogovori o vsebinah Nature 2000 (znotraj organizacije in med organizacijami)
- vsi projekti, vezani na Naturo 2000, so pozitivni - v zadnjem letu jih je bilo kar nekaj, bi jih pa moralo biti še več, saj vsak prinaša nove izkušnje in koristi
- izobraževanje v okviru projekta Komuniciranje Nature 2000 je bilo dobro - zelo dobro so se vključili kmetijci
- veliko manj negativnih odzivov na terenu
- ljudje so začeli razmišljati o Naturo 2000

Med negativnimi premiki Nature 2000 v zadnjem letu so sogovorniki našeli naslednje:

- Volovja reber - odnos države ter Ministrstva za okolje in prostor
- zakonodaja - ni bilo dovolj hitrih premikov
- financiranje
- strokovno področje (raziskave)
- Natura 2000 je še vedno nekaj imaginarnega

Eden izmed sogovornikov je menil, da Natura 2000 prinaša ovire v prostor, vendar spodbuja k razvojnim vizijam regij. Prav tako eden je menil, da bi na lokalnem in regionalnem nivoju pri

načrtovanju in spremljanju izvajanja moral biti prisoten predstavnik ministrstva ali podjetja z nacionalnega nivoja, ki bi s centralno koordinacijo sodeloval pri usmerjanju, kreiranju idej na terenu. Eden izmed sogovornikov meni, da je bila napaka pri Naturi 2000, da je bila sprva predstavljena, kot da ne bo imela nobenega vpliva, da ne bo nobenih spremembe, v resnici pa prinaša omejitve.

Eden izmed sogovornikov je menil, da nismo izkoristili kaj dosti priložnosti Nature 2000 - da ni splošno poznana, se ne omenja v turistični ponudbi. Meni, da se Natura 2000 še vedno v medijih in tudi v nekaterih strokah obravnava kot omejitev v razvoju, kar je po mnenju sogovornika glavna ovira. Ocenjuje, da je to mogoče preseči s stalnim komuniciranjem in predstavljanjem dobrih primerov iz Slovenije in tujine - vse to pa zelo postopno in preudarno. Natura 2000 se po mnenju istega sogovornika nekoliko več pojavlja v medijih - ni pa prepričan ali pozitivno ali negativno.

Eden izmed sogovornikov je menil, da je nujno potrebna promocija države.

B - FORMALNI DEL, FINANCIRANJE IN ORGANIZACIJA IZVAJANJA NATURE 2000

Med organizacijami, s katerimi sodelujejo so našli:

- ministrstva - za gospodarstvo, kmetijstvo
- službe vlade - za razvoj, za lokalno samoupravo
- zavodi - ZRSVN, KGZS, ZGS
- združenja občin - SOS, ZOS
- vzgojno izobraževalne ustanove
- občine
- Notranjski muzej Postojna
- ARSO
- Zavod za ribištvo Slovenije
- Ribiške družine na lokalni ravni
- Lovski družine na lokalni ravni
- Ribiška zveza Slovenije
- Biotehniška fakulteta

Sogovorniki predlagajo vključevanja še naslednjih organizacij:

- vse politične stranke bi morale imeti okoljske sekcije
- okoljski sektor bi moralo imeti ministrstvo za promet
- bolj aktivno vključevanje drugih ministrstev - posebej ministrstva za kmetijstvo in služb, ki delujejo v okviru tega ministrstva
- lokalna raven: krajevne skupnosti, lokalna društva, občine
- regionalna: povezovanje občin v okviru bodočih pokrajin
- nacionalno: nujno večje povezovanje med ministrstvi in njihovo vključevanje
- območne enote KGZS
- srednje šole
- lokalni mediji
- načeloma poteka sodelovanje, vendar premalo prisotnosti na terenu (odvisno od posameznika) - ni razdelan sistem za sodelovanje s prebivalci na terenu
- gospodarstvo, energetika

O izkušnjah z drugimi organizacijami pa menijo:

- dobro sodelovanje na nacionalnem nivoju, saj sam evropski sistem sili v to
- potreben prenos dobrega sodelovanja na nacionalnem nivoju na regionalni nivo
- pozitivno in negativno med različnimi enotami Kmetijske pospeševalne službe (niso razumeli implementacije Nature 2000 kot njihove naloge, ampak kot nekaj nepotrebne, kar so kmetom jasno povedali)
- izjemno pozitivno ZRSV OE Nova Gorica
- pozitivno Notranjski muzej Postojna

- ZGS - zelo dobro sodelovanje
- MOP - včasih nedosledni (posamezni primeri)
- treba bi bilo zvišati nivo profesionalnosti, vendar ni posebnih negativnih izkušenj
- ni toliko intenzivnega sodelovanja, da bi lahko ocenjevali

O priložnostih / možnostih financiranja Nature 2000:

- priložnosti financiranja Nature 2000 je ogromno, le da jih premalo poznamo - poleg tega je premalo kadrovske močne ekipa na nacionalnem nivoju za kreiranje in koordinacijo
- financiranje je minimalno - omejitve onemogočajo vključitev še tistim, ki bi se drugače želeli vključiti (npr. v SKOP program so se lahko vključevali le veliki kmetje)
- projekti (LIFE, Interreg ...) so namenjeni organizacijam, ki vedo, kako narediti uspešno prijavo projekta, možnosti za lastnike so zato zelo omejene
- premalo možnosti, premalo denarja
- manjkajo možnosti za nekatere deležnike - npr. gozdarje, lastnike gozdov - ZGS za ukrepe Nature 2000 v gozdarstvu nima sredstev
- premalo sodelovanja turizma s strokovnimi službami (ZRSVN, gozdarji, kmetijci)
- neposredno financiranje bo vse manj, razen neposredno iz EU - načeloma so finančne možnosti dobre
- za institucije so možnosti, finančni mehanizmi so dostopni - treba je spremeniti indikatorje uspešnosti, merjenja

O naslednjih organizacijskih aktivnostih države glede Nature 2000:

- gozdnogospodarski načrti, ki bodo upravljavski načrti za območja Natura 2000
- pravno: operativni program
- projektno: LIFE+
- aktivnosti komuniciranja niso znane
- eden izmed sogovornikov ne pozna aktivnosti države
- priprava prijave ZRSV na LIFE+
- en odgovor: »jih ne poznam«

O aktivnostih, ki bi jih država morala izpeljati v naslednjem petletnem obdobju:

- zagotoviti finance za implementacijo, ki je določena s sprejetimi predpisi
- na prvem mestu komunikacija, na drugem koordinacija
- nadaljevanje s komuniciranjem, izvajanje akcij na terenu (lahko v okviru različnih projektov ali redne dejavnosti)
- sprejeti Naturo 2000 kot projekt, za katerega so v resnici odgovorna vsa ministrstva in država nasploh, ne samo Ministrstvo za okolje in prostor
- uresničevanje operativnega programa
- pripraviti dobro strategijo komuniciranja Nature 2000, ki bo vgrajena v promocijo varstva narave v Sloveniji in jo izvajati
- strokovno dobra podpora (raziskave, strokovne podlage)
- potrebna je stalna prisotnost v javnosti (obveščanje in ozaveščanje)
- sprememba indikatorjev za pridobivanje finančnih sredstev
- realna analiza, kakšne bodo posledice, če ne bomo uresničili zahtev oziroma cilja (če ne bomo ohranjali stanja)
- vzpostavitev posebnega fonda, vezanega na pravilnik

O delu Ministrstva za okolje in prostor:

- dobro, z možnimi velikimi izboljšavami medsektorskega sodelovanja
- se premikajo, vendar prepočasi - npr. operativni program nastaja predolgo
- prepočasi se premikajo zadeve
- premalo je sodelovanja z drugimi ministrstvi in pa resorji znotraj MOP (zlasti s prostorci)
- načeloma pozitivno (z izjemo posameznih političnih posegov)
- korektno sodelovanje, v prejšnji organizaciji sektorja več sodelovanja (en sogovornik)

O delu organizacij, iz katerih izhajajo sogovorniki (v naslednjem petletnem obdobju):

- prisotnost na terenu
- strokovna podpora ministrstvu za okolje
- partnerstva za varstvo narave na lokalnem nivoju
- vključevanje v KOP ukrepe
- utrditi in širiti strokovna znanja znotraj organizacije
- nadaljevanje aktivnosti na terenu - v okviru različnih projektov in redne dejavnosti
- skrb za vode v celoti

C - KOMUNICIRANJE NATURE 2000

Komentarji / ocene komuniciranja Nature 2000 v Sloveniji:

- premalo vsebine, ni jasno, kaj točno to pomeni - to je sistem za ohranjanje krajine, zdravega načina življenja; to je posledica, ne samo ohranjanje habitatov, vrst; gre za občutek človeka v krajini
- pogrešanje komunikacije z vrha (npr. prisotnost vsebin o Naturo v medijih, reklamni spoti)
- kmetijska pospeševalna služba ne jemlje ukrepov povezanih z Naturo 2000 kot prednostnih, ker nima takih navodil z ministrstva
- premalo organizirano - ne deluje po nekem vnaprej pripravljenem konceptu
- načeloma dobro, čeprav pogosto preveč kampanjsko, ni kontinuitete
- resnicoljubnost je nujna
- sistem precej dodelan, kakovostno pripravljeno - izključno od posameznika sta odvisna pristop in izvedba
- slabo - premalo aktivnosti - ni celovite obravnave; odsotnost nekaterih področij (npr. Lovski zveze Slovenije, gobarjev)

Kaj bi še potrebovali pri svojem delu za komuniciranje Nature 2000:

- kadre, specializirane za odnose z javnostmi, komuniciranje
- jasno vizijo ministrstev - kako bomo dosegli ohranitev območij in uporabnikom prijazne ukrepe (denarna sredstva)
- gradiva s konkretnimi vsebinami, ki jih lahko delijo deležnikom
- baza slikovnega gradiva, organizacija pa več kadra in denarja za namen Nature 2000
- čas
- delo s prebivalci - nekatere smernice so že, vendar so splošne - najprej moramo vedati kaj komunicirati, šele nato je mogoče določiti načine
- potrebne več povezovanja z drugimi institucijami (npr. na področju turizma)
- več strokovnih podlag in sodelovanja z MKGP in MOP
- potreba po bolj partnerskem sodelovanju (sofinanciranje)

Sogovorniki kot pomembne za komuniciranje s prebivalci Slovenije ocenjujejo naslednje vsebine:

- kaj to pomeni, kakšna so pravila obnašanja
- lepote Slovenije na drugačen način - skrb za ogrožene rastlinske in živalske vrste (nekaj podobnega, kot je v spotu poskušala Umanotera, vendar je ljudi bolj prestrašila kot pridobila na svojo stran)
- Natura 2000 je samo del ohranjene narave v Sloveniji - paziti moramo, da s kapitalskim razvojem narave ne ogrozimo
- gozd kot življenjski prostor
- prebivalcem je treba ponuditi vsebine (projekte) in finančna sredstva
- sonaravno kmetijstvo
- vrste, ki so pomembne za ohranitev
- komuniciranje dolgoročnih učinkov Nature 2000
- spoštovanje narave

Mnenja o projektu komuniciranje Nature 2000:

- vzpostavitev komunikacije med deležniki v javnem sektorju - dobra osnova za naprej
- vključenost samo preko intervjujev, ker za vključevanje v druge aktivnosti ni bilo časa - želja, da bi zaključke dobili vsi, ki so pri tem sodelovali
- zelo dobra so bila izobraževanja - ne vem, kako bomo komunikatorji organizirani v prihodnje in kako bomo delovali
- izobraževanje - včasih premalo povratnih informacij o konkretnih primerih in nalogah, ki so jih pripravili udeleženci
- gadgeti - zelo pozitivno in koristno
- učenje na neposrednih izkušnjah, študije primerov, praktični primeri - v realni situaciji, npr. vodenje fokusnih skupin - vedno je treba izhajati iz potreb deležnikov
- pomembno je, da se vsebinski in organizacijski nastavki prenesejo naprej
- pozitivno: izobraževanja za komunikatorje, kar je treba izvajati kontinuirano - naslednja faza: trening za delo na terenu na osnovi vsebine
- uporabiti glasilo nevladnih organizacij - premalo uporabljena civilna sfera za promocijo idej

Priloga 2 - Skrajšan predlog za organizacijsko opredelitev vodenja Nature 2000

Naloga številka 5

NATURA 2000

Predlog ukrepov za doseganje usklajenosti komuniciranja in izvajanja Nature 2000

1- Izhodišče

V okviru projekta Komunikacijska podpora Naturo 2000 v Sloveniji je izvajalec pripravil dokument Ukrepi za doseganje usklajenosti komuniciranja na nacionalni ravni, ki zajema predvsem predloge, kako doseči usklajeno, kontinuirano in strateško vodeno komuniciranje Nature 2000 od formalno najvišjih do najnižjih nivojev. V nadaljevanju predstavljamo strnjen povzetek tega dokumenta. Prenovljena organizacija komuniciranja pa bi bila v pomoč tudi pri izvajanju aktivnosti Nature 2000 od lokalne do državne ravni.

Celotni dokument opredeljuje predlog sistema komuniciranja na nacionalni ravni, ki naj se v prvi fazi uskladi znotraj ustreznih sektorjev Ministrstva za okolje in prostor ter kabineta ministra. V drugi fazi pa sledi usklajevanje z drugimi predlaganimi institucijami.

Izvajanje usklajenega dokumenta v praksi je smiselno vsaj iz dveh razlogov:

- Predsedovanje Slovenije Evropski uniji, kjer bo ena izmed osrednjih tem biodiverziteta
- Urejanje upravljanja s komuniciranjem na nacionalni ravni

Predlog prenove organizacije komuniciranja Nature 2000 izhaja iz raziskovalne faze projekta Komunikacijske podpore Naturo 2000. Nov predlog je nastal predvsem na podlagi usmerjenih intervjujev s predstavniki vladnih in nevladnih organizacij ter pregleda projektov, ki so vključevali Naturo 2000.

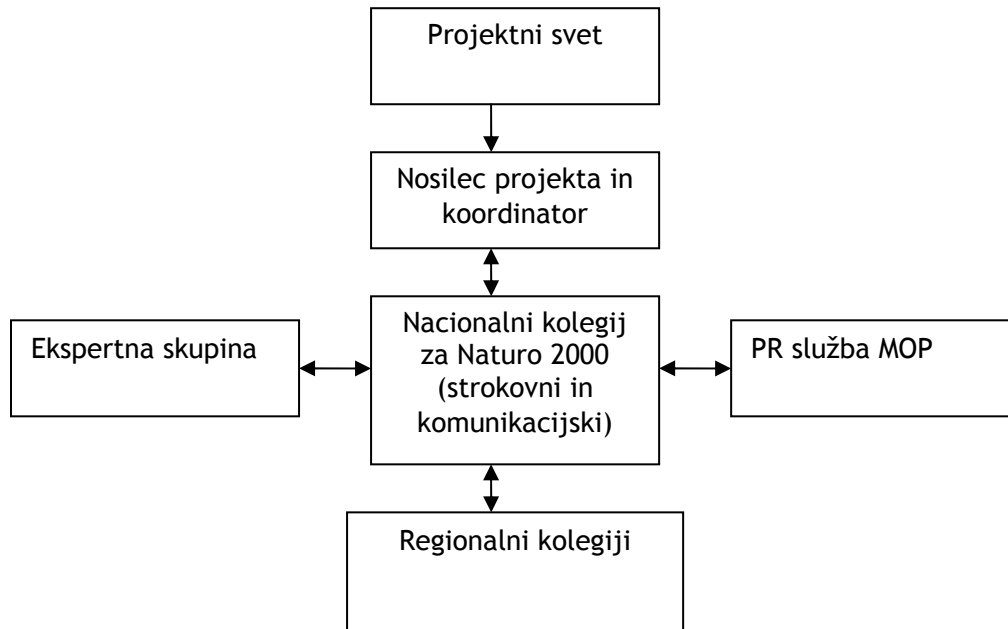
Oblikovanje novega predloga izhaja iz naslednji ciljev:

- Doseči pretok informacij med strokovnjaki in komunikatorji (oziroma strokovnjaki, ki so komunikatorji)
- Doseči v osnovi usklajeno komuniciranje na nacionalni ravni, ki se usklajeno prenaša na nižje nivoje
- Doseči vir informacij za vse javnosti, ki bo kredibilno opredelil naslednje strokovne korake v Naturo 2000 vsaj enkrat letno

2- Predlog nove organizacijske strukture

Za doseganje usklajenega komuniciranja predlagamo organizacijsko strukturo, ki je **projektno organizirana**. Na tak način lahko dosežemo primeren pretok informacij med različnimi viri komuniciranja in strokovnjaki glede nature 2000. Predlagana organizacijska struktura pokriva strokovne in komunikacijske vsebine Nature 2000 na nacionalni in regionalni ravni.

Shematski prikaz predlagane organizacijske strukture:

Preko predlaganega sistema se vzpostavljajo tudi mehanizmi za bolj intenzivno medresorsko usklajevanje na področju narave.

Smiselno je, da komuniciranje glede Nature 2000 vodi Sektor za politiko ohranjanja narave v sodelovanju s Službo za odnose z javnostmi Ministrstva za okolje in prostor - najbolj smotrna je povezava s predstavnikom Službe za odnose z javnostmi, ki je zadolžen predvsem za področje narave.

2-1- Na nacionalni ravni

Kot krovni institut predlagamo **projektni svet** in **nosilca projekta** (+koordinator). Projektni svet določa prednostne politike na nacionalni ravni glede Nature 2000 in dogovori ključne usmeritve za vsako naslednje leto. Odgovoren je tudi za koordinacijo na nacionalni ravni. Nosilec projekta je vezni člen med projektним svetom in nacionalnim kolegijem za Naturo 2000, v katerem sta združena strokovni in komunikacijski del (skrbi za prenos informacij v obe smeri).

Predlagamo, da **projektni svet** (posebej oblikovan za celotno Naturo 2000) **sestavljajo** poleg nosilca projekta odgovorni državni sekretarji na posameznih ključnih ministrstvih za Naturo 2000: Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za gospodarstvo, Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Projektni svet je lahko oblikovan tudi v okviru Sveta za trajnostni razvoj.

Na nacionalni ravni v naslednjem koraku predlagamo ustanovitev **nacionalnega kolegija za Naturo 2000**, ki združuje **strokovni in komunikacijski del**.

Predlagamo, da so v nacionalni kolegij vključeni predstavniki vsaj naslednjih organizacij na nacionalni ravni: Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavod RS za varstvo narave, Zavod za gozdove, Kmetijsko gozdarska zbornica, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic, Umanotera, Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Biotehniška fakulteta, ZRC SAZU.

Naloge vodje nacionalnega kolegija za Naturo 2000 (predlagamo, da je vodja z Ministrstva za okolje in prostor):

- Dvakrat letno sklic kolegija
- Stalno sodelovanje z vsemi vključenimi v aktivnosti Nature 2000
- Dnevno usklajevanje glede posredovanja informacij posameznim deležnikom/javnostim
- Sprejemanje odločitev glede prenosa informacij v posameznih organizacijah, ki so vključene v formalne naloge znotraj Nature 2000
- Zagotavljanje informiranja institucij na nacionalni ravni (Vlada RS in Državni zbor RS)
- Zagotavljanje pretoka do najnižjih nivojev - prenos z nacionalnega nivoja do območnih enot/izpostav posameznih strokovnih organizacij
- Poročanje o svojem delu državnim sekretarjem tistih ministrstev, ki so vključena v Naturo 2000 (projektne svet) - enkrat letno po srečanju
- Usklajevanje z ekspertno skupino (po potrebi)

Predlagamo, da se vodji nacionalnega kolegija določi /imenuje pomočnika (lahko poslovnega sekretarja), ki bo pomagal pri operativnih nalogah sklicev kolegija.

Člani nacionalnega kolegija (strokovni in komunikacijski del) so zadolženi za:

- Prenos informacij v svojih institucijah glede na dogovor o tem, kaj se komunicira v organizacijah, ki imajo formalne naloge znotraj Nature 2000
- Opozarjanje vodje nacionalnega kolegija na morebitne probleme
- Udeležba na letnih srečanjih kolegija

Ekspertna skupina ohrani enako sestavo kot jo ima že obstoječa. V tej fazi je potrebno ponovno aktiviranje ekspertne skupine. Ekspertna skupina je posvetovalno telo Ministrstva za okolje in prostor, v prenovljeni organizacijski strukturi pa nastopa tudi kot posvetovalno telo za Naturo 2000. To pomeni, da kolegij lahko tudi neposredno vključuje to skupino v svoje aktivnosti.

Čeprav na prvi pogled tak predlog predstavlja širitev oziroma dodatne naloge za posameznike, smo prepričani, da na dolgi rok predlagana organizacijska oblika predstavlja zmanjševanje obsega del - zaradi neusklajenosti ali zaradi pomanjkanja informacij.

Prvo srečanje na nacionalni ravni predlagamo še pred zaključkom letošnjega leta, tako da bi določene naloge lahko stekle še pred predsedovanjem Slovenije Evropski uniji. V tem času namreč ni mogoče pričakovati operativnih sestankov na tej ravni zaradi zasedenosti predstavnikov z drugimi nalogami.

2-2- Na regionalni ravni

Predlagamo, da so kot naslednja stopnja prenosa do lokalne ravni oblikovani **regionalni kolegiji** - ti naj združujejo tako komunikatorje kot tudi strokovnjake s posameznih področij.

Regionalnim kolegijem zagotavlja vsebine nacionalni kolegij, možno pa je tudi neposredno posredovanje od nosilca projekta do regionalnih kolegijev in obratno.

Predlagamo, da so regionalni kolegiji oblikovani glede na prihodnje načrtovane pokrajine. Smiselna je sestava s predstavniki naslednjih organizacije: OE Zavoda RS za varstvo narave, OE Kmetijsko gozdarske zbornice, OE Zavoda za gozdove Slovenije, Regionalna razvojna agencija, aktivna nevladna organizacija (kjer je to mogoče), najbolj vidna strokovna/raziskovalna institucija s področja varstva narave (kjer je to mogoče), parki (kjer je to mogoče).

Priloga 3- Končno poročilo o izvedenih merjenjih in izpolnjevanju ciljev

Nalogi številka 7 in 21

1- Izhodišča

Oceno komunikacijske učinkovitosti - monitoring in vrednotenje komunikacijskih aktivnosti - je izvajalec (Pristop d.o.o.) opredelil že v raziskovalni fazi. Na podlagi ciljev, ki so bili zadani v raziskovalni fazi in kasneje dodelani oziroma s privolitvijo naročnika korigirani glede na bolj točne podatke, ki so bili pridobljeni v času projekta, je oblikovan pregled izpolnjevanja ciljev. V prvem delu so povzete analize, v drugem delu pa so izdelane primerjave z zadanimi cilji.

Uporabljena orodja:

- Usmerjeni intervjuji pred začetkom in ob zaključku projekta
- Anketa javnega mnenja pred začetkom projekta in ob zaključku projekta
- Spremljanje in analize objav v medijih o Naturi 2000 (štiri analize)
- Spremljanje obiska spletnega mesta in uspešnosti eNature - posredno merjenje
- Spremljanje prisotnosti na delavnicah za komunikatorje in merjenje zadovoljstva z vsebino in s potekom delavnic
- Merjenje odzivov na nagradno igro

2- Usmerjeni intervjuji pred začetkom in ob zaključku projekta

Usmerjeni intervjuji so kvalitativno raziskovalno orodje in ne odražajo statistično relevantnega mnenja. Poročilo o usmerjenih intervjujih iz raziskovalne faze je bilo priloženo izhodiščnemu poročilu, v končnem poročilu bo priloženo poročilo o intervjujih ob zaključku projekta. Tu navajamo podatke, ki so bili zbrani do priprave osnutka končnega poročila.

Primerjava poročil usmerjenih intervjujev iz faze pred začetkom aktivnosti projekta in ob zaključku projekta

Usmerjeni intervjuji so kvalitativno raziskovalno orodje in ne odražajo splošnega mnenja. Vsebine, ki izhajajo iz intervjujev pa so v bistveno pomoč pri oblikovanju vsebin in orodij komuniciranja. Poročili o usmerjenih intervjujih sta pripravljena v ločenih dokumentih (priloga prvemu začetnemu poročilu in priloga zaključnemu poročilu) tako tu navajamo le ključne usmeritve oziroma kratek povzetek.

V obeh fazah usmerjenih intervjujev (začetni in zaključni) so intervjuvanci izpostavili pomen bolj natančne systemske ureditve. V zaključnih intervjujih v primerjavi z začetnimi intervjuvanci bistveno bolj poznajo delo institucij in načrtovane naslednje aktivnosti - tudi na izvedbenem nivoju. V zaključni fazi v primerjavi z začetno intervjuvanci bistveno bolj prepoznavajo priložnosti Nature 2000 v Sloveniji; dokaj natančno opredeljujejo vire financiranja. Glede vključevanja institucij so bili intervjuvanci v zaključni fazi bistveno manj kritični kot v začetni. So pa v zaključni v primerjavi z začetnimi intervjuji izpostavili tudi pomanjkanje strokovnega znanja. Intervjuvanci so tudi našli bistveno več pozitivnih premikov in sprememb v zaključni fazi kot pa so pozitivnih vidikov videli ob začetku projekta.

Bolj pozitivno so intervjuvanci v zaključni fazi opredeljevali tudi delo Ministrstva za okolje in prostor, pri čemer pa so še vedno našli vrsto potrebnih izboljšav. V zaključni fazi smo intervjuvance spraševali tudi o nadaljevanju aktivnosti v njihovih organizacijah, o čemer so razmišljali dokaj različno (predvsem odvisno od samih nalog glede Nature 2000 znotraj organizacij). Zanimiv pa je bil poudarek na vzpostavljanju partnerstev in delu na terenu. Tu intervjuvanci niso več izpostavljali težav v odnosu do lastnikov zemljišč, kar je bilo še posebej pereče v intervjujih pred začetkom projekta.

V zaključnih intervjujih velja še izpostaviti oceno komuniciranja Nature 2000 - tako pohvale kot kritike. Tu so bili sogovorniki zelo konkretni glede svojega dela, kaj bi še potrebovali. Sam projekt so načeloma ocenili dobro - na nacionalni ravni spodbujanje komunikacije med deležniki v javnem sektorju, večkrat so bila izpostavljena izobraževanja, želeli pa bi si tudi nadaljevanja aktivnosti.

3- Anketa javnega mnenja pred začetkom projekta in ob zaključku projekta

V osnutku končnega poročila je navedena izhodiščna primerjava, ki bo uporabljena - v končnem poročilu bo pripravljena primerjava z dodanimi podatki ob zaključku projekta.

Kako po vašem mnenju v Sloveniji varujemo naravo?

Odgovor / odstotki	Pred začetkom projekta - 2006	Ob zaključku projekta - 2007
Naravo bi lahko boljje varovali	49 %	52 %
Slabo	39 %	37 %
Dobro	10 %	11 %
Ne vem	2 %	0 %

Ste že kdaj slišali za Naturo 2000?

Odgovor / odstotki	Pred začetkom projekta - 2006	Ob zaključku projekta - 2007
Ne	55 %	50 %
Da	42 %	47 %
Ne vem	2,9 %	3 %

Ali poznate vsebino in cilje Nature 2000?

Odgovor / odstotki	Pred začetkom projekta - 2006	Ob zaključku projekta - 2007
Ne	88 %	82 %
Da	13 %	18 %

Kateri izmed opisov najbolj opredeljuje Naturo 2000? (anketiranci, ki so že slišali za Naturo 2000)

Odgovor / odstotki	Pred začetkom projekta - 2006	Ob zaključku projekta - 2007
Zavarovana območja živali in rastlin	50 %	63 %
Zavarovana območja narave, na katerih so prepovedane vse dejavnosti	26 %	24 %
Zavarovana gnezdišča ptic	5 %	7 %
Projekt varovanja velikih zveri v Sloveniji	3 %	3 %
Ne vem	10 %	1 %
Drugo	6 %	1 %

Kdo po vašem mnenju vodi Naturo 2000?

Odgovor / odstotki	Pred začetkom projekta - 2006	Ob zaključku projekta - 2007 (vsi anketiranci)	Ob zaključku projekta - 2007 (tisti, ki so že slišali za Naturo 2000)

Ministrstvo za okolje in prostor	14 %	11 %	19 %
Zavod RS za varstvo narave	14 %	4 %	5 %
Evropska unija	5 %	2 %	4 %
DOPPS (Društvo za opazovanje in proučevanje ptic)	4 %	4 %	6 %
Umanotera	1 %	0,1 %	0,3 %
Drugo	1 %	3 %	6 %
Ne vem	61 %	76 %	60 %

4- Spremljanje in analize vsebine objav v medijih o Naturi 2000 (štiri analize)

V času trajanja projekta smo spremljali objave v medijih, v katerih se pojavi geslo Natura 2000. V analizah medijskih objav, ki so bile priložene posameznim poročilom, smo obravnavali odnos do Nature 2000.

Obdobje	Število objav	Pozitivne	Nevtralne	Nenaklonjene	Število pojavljanj in objav pomena Nature 2000
September od november 2006	108	28 % (30)	70 % (76)	2 % (2)	19 pojavljanj (19 objav)
November do februar 2007	211	10 % (21)	84 % (178)	6 % (12)	52 pojavljanj (47 objav)
Februar do maj 2007	299	12 % (36)	85 % (255)	2 % (8)	31 pojavljanj (27 objav)
Junij do september 2007	294	12 % (34)	84 % (249)	4 % (11)	63 pojavljanj (61 objav)
Povprečje	228	15,5 % (30,25)	80,75 % (189,5)	3,5 % (8,25)	41,25 pojavljanj (38,5 objav)

5- Spremljanje obiska spletnega mesta in eNature - posredno merjenje

Obiska spletnega mesta v času trajanja projekta ni bilo mogoče ločeno spremljati, kot je bilo v začetku predvideno zaradi tehničnih razlogov. Tako lahko uporabimo samo posredne kazalce:

- Število sodelujočih v nagradni igri, ki je potekala na spletu: 128
- Število prejemnikov eNature ob začetku projekta (september 2006): 547; število prejemnikov eNature ob zaključku projekta (september 2007): 865

6- Spremljanje prisotnosti na delavnicah za komunikatorje in merjenje zadovoljstva z vsebino in s potekom delavnic

V tretjem tromesečju je potekala obsežna analiza evaluacij delavnic za komunikatorje - skupno sedem delavnic. Merili smo udeležbo in zadovoljstvo z vsebinami in potekom delavnic.

6.1- Izobraževanja za komunikatorje

Udeležba

Ob začetku projekta je bilo predvidenih 130 udeležencev delavnic za komunikatorje. Končno število vabljenih je doseglo 177 vabljenih (vključno s predavatelji Modula 1, med katerimi so nekateri izrazili željo po udeležbi na prihodnjih izobraževanjih, in predstavniki naročnika). Vseh udeležencev na izobraževanjih je bilo 138 (oziroma 266 udeležb na vseh delavnicah), kar predstavlja 77-odstotni odziv vseh vabljenih.

Zadovoljstvo z vsebino in potekom delavnic

Kvalitativni rezultati vrednotenja izobraževanj so pokazali visoko stopnjo zadovoljstva udeležencev z vsebinami, predstavitevami in organizacijo vseh srečanj. Več informacij je v poročilu o izobraževanjih, ki je bilo priloženo drugemu poročilu o delu (tretjemu poročilu v okviru projekta). V nadaljevanju na kratko povzemamo rezultate posameznih modulov.

Modul 1 - Mons, »Organizacija in izvajanje Nature 2000 v Sloveniji« 30. marec 2007

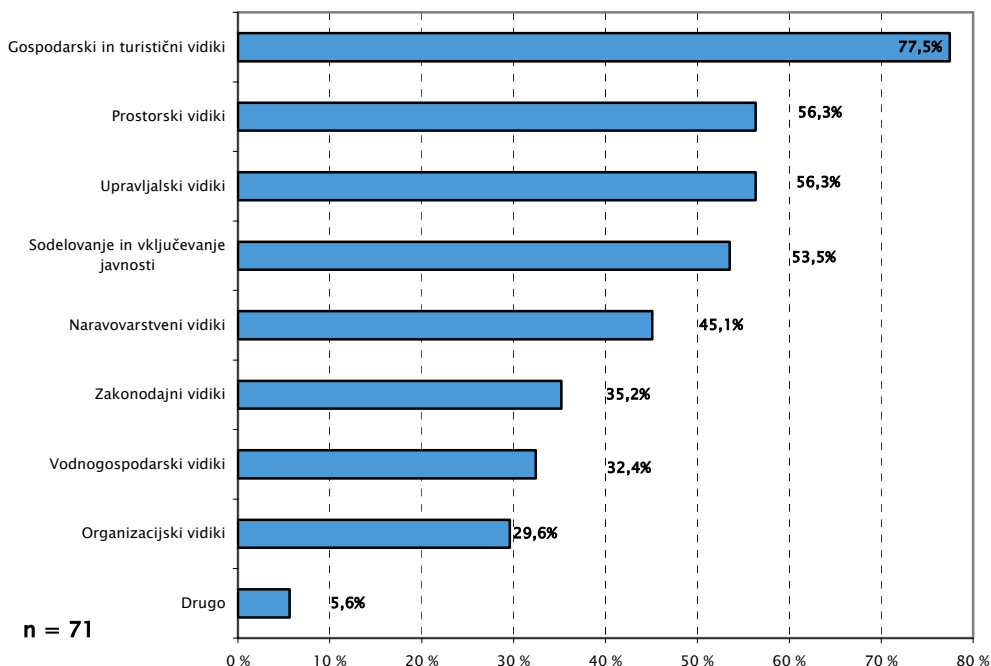
Ankete je izpolnilo 71 udeležencev. 87 % udeležencev je bilo zadovoljnih oziroma zelo zadovoljnih z informacijami, ki so jih pridobili na srečanju, 10 % udeležencev pa z vsebinami ni bilo zadovoljnih.

Med posameznimi vsebinskimi sklopi so udeleženci kot najbolj koristne vsebinske sklope izbrali primere dobre prakse (56,3 odstotkov), sledile so vsebine, ki so se nanašale na področje dela in aktivnosti Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (47,9 %), predstavitev sodelujočih organizacij v Naturi 2000 (38,0 %) in predstavitev Nature 2000 v Sloveniji in Evropski uniji (25,4 %).

Rezultati so pokazali, da je bila večina anketirancev (86 %) zadovoljna s podajanjem in izmenjavo informacij na srečanju, 4,2 % pa jih je odgovorilo, da sploh niso bili zadovoljni. Sicer pa je približno polovica vprašanih (50,8 %) ocenila, da je bilo razpravi namenjenega ravno prav časa, malo manj kot polovica (44,6 %) pa, da ga je bilo premalo.

Gledano v celoti, so organizacijo srečanja anketiranci ocenili pozitivno. Z ureditvijo prostora je bilo zadovoljnih 95 % vprašanih, prav tako je velika večina (83 %) ocenila, da je bilo srečanje ravno prav dolgo, 15 % pa je ocenilo, da je srečanje trajalo predolgo. Velika večina (skoraj 89 %) pa je tudi lokacijo označilo kot ustrezno. Za naslednja srečanja so predlagali predvsem kraje izven Ljubljane.

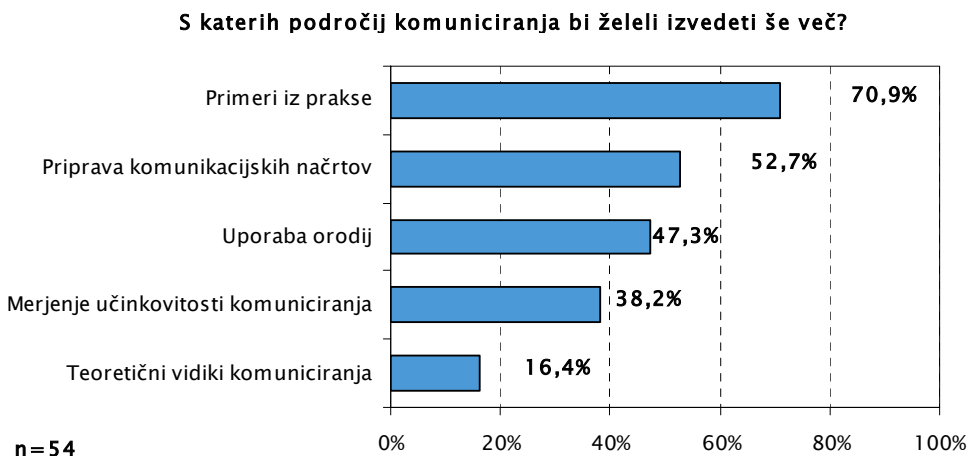
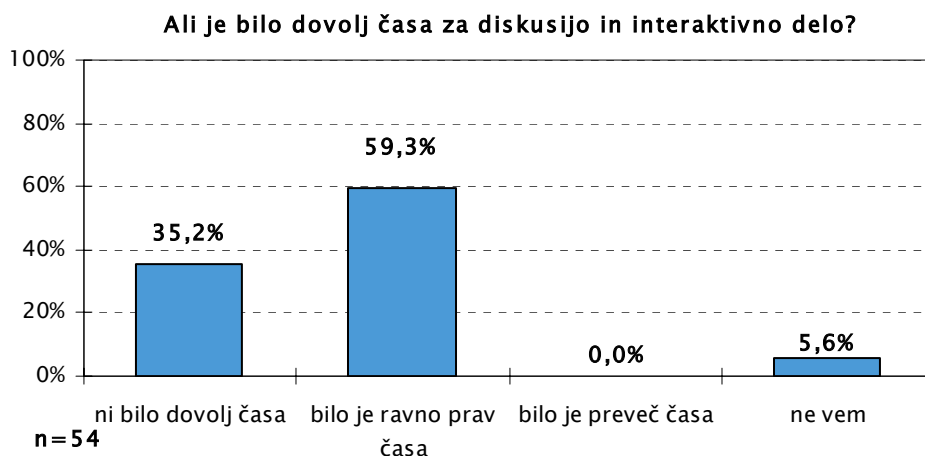
Udeleženci bi želeli izvedeti več o naslednjih področjih:

Modul 2 - »Komuniciranje - kaj, kdaj, kje, komu, kako, zakaj?« - petek, 13. 4. 2007, Pohorje; četrtek, 19. 4. 2007 Postojna

Ankete je izpolnilo 55 udeležencev. Večina udeležencev, kar 85,5 odstotkov, je bila z vsebino informacij in predstavitvami zadovoljnih, 12,7 % pa jih je bilo srednje zadovoljnih. Nezadovoljstva ni izrazil nihče izmed vprašanih.

Slaba polovica vprašanih (44,2 %) je bila zadovoljna z uporabnostjo informacij pri njihovem delu, tretjina pa zelo zadovoljna. Slaba četrtnina (21,2 %) je bila srednje zadovoljna, le ena oseba je bila nezadovoljna.

Več kot polovica anketirancev (52,7 %) je bila z načinom izvedbe delavnice zadovoljna, 40 % pa jih je bilo zelo zadovoljnih. Le 5,5 % jih je bilo srednje zadovoljnih, ena oseba pa nezadovoljna.

Skoraj polovica vprašanih (49,1 %) je bila z vzdušjem na delavnici zelo zadovoljna, slaba polovica (45,5 %) pa zadovoljna, medtem ko jih je bilo 5,5 % srednje zadovoljnih. Nezadovoljen ni bil nihče izmed vprašanih.

Vsi anketirani so pozitivno ocenili ureditev prostora, v katerem je srečanje potekalo, saj je ureditev kot zelo primerno ocenila več kot polovica vprašanih (57,4 %), drugi pa kot primerno (42,6 %).

Večina (81,3 %) jih je mnenja, da je srečanje trajalo ravno prav dolgo, medtem ko je 7,4 % ocenilo, da je bilo prekratko, 11,1 % pa predolgo.

Velika večina vprašanih je lokacijo srečanja ocenila kot ustrezno. Kot neustrezno sta jo ocenila le dva udeleženca.

Modul 3 - osnovni program - »Kako se pripraviti in izvesti učinkovito komuniciranje?«
11. 5. 2007, Otočec; 23. 5. 2007, Kranj

Zaključno anketo o vsebini in organizaciji srečanja je izpolnilo 39 udeležencev.

Udeleženci so podali splošno oceno zadovoljstva z vsebino in predstavitvami tretjega srečanja. 92,3 % vprašanih, torej vsi razen treh, je bilo z vsebino informacij in predstavitvami zadovoljnih. Trije posamezniki so bili srednje zadovoljni, medtem ko nezadovoljstva ni izrazil nihče.

Udeleženci so izrazili tudi visoko stopnjo zadovoljstva z uporabnostjo informacij, saj so ta vidik ocenili z ocenami od 7 do 10. Največ, 43,6 %, se je odločilo za oceno 9, 25,6 % anketiranih pa za oceno 8 oziroma oceno 10. Samo dva udeleženca (5,1 %) sta podala oceno 7.

Skoraj dve tretjini (65,8 %) anketiranih je menilo, da je bilo ravno prav časa za diskusijo, medtem ko jih je 28,9 % menilo, da časa ni bilo dovolj. Dva udeleženca (5,3 %) sta odgovorila, da je bilo časa preveč.

Udeleženci so izpostavili, da želijo redno izmenjavo strokovnih informacij o Naturi 2000, primere dobre in slabe prakse, čim več praktičnega dela in treningov, usposabljanje za delo s prebivalci območij Nature 2000, odnosi z mediji, itd.

Z načinom izvedbe delavnice so bili anketirani zadovoljni, saj so se ocene gibale na intervalu med 7 in 10. Največ, 42,1 %, jih je podalo najvišjo oceno 10, 28,9 % se jih je odločilo za oceno 9, medtem ko je oceno 8 podelilo 26,3 % vprašanih. Le en predstavnik (2,6 %) se je odločil za oceno 7.

Dobra polovica udeležencev (53,8 %) je vzdušje ocenila z najvišjo možno oceno 10. 28,8 % anketiranih se je odločilo za oceno 9, 12,8 % pa za oceno 8. Po en posameznik (2,6 %) je vzdušje ocenil z oceno 7 oziroma oceno 6.

Med organizacijskimi vidiki pa so udeleženci ocenjevali tudi, ali je bila lokacija srečanja ustrezna ali neustrezna. Velika večina (94,9 %) je lokacijo opredelila kot ustrezno.

Modul 3 - nadaljevalni program - »Kako izboljšati komuniciranje?« - torek, 15.5.2007,
Šmarješke Toplice; petek, 25.5.2007 Celje

Na zaključna vprašanja o vsebini in organizaciji srečanja odgovarjalo 34 udeležencev.

79,4 odstotkov udeležencev je bilo z **vsebino informacij in predstavitvami** zadovoljnih, 20,6 % pa srednje zadovoljnih. Nezadovoljstva ni izrazil nihče izmed vprašanih.

Polovica (50 %) vprašanih je odgovorila, da je zadovoljna z uporabnostjo informacij pri njihovem nadaljnjem delu, 41,2 % pa, da so z uporabnostjo pridobljenih informacij zelo zadovoljni. 8,8 % jih je bilo srednje zadovoljnih. Noben udeleženec pa ni izrazil nezadovoljstva.

Dve tretjini (64,7 %) udeležencev sta bili z načinom izvedbe delavnice zelo zadovoljni, 35,3 % pa jih je bilo zadovoljnih.

Pri odprtem vprašanju glede tega, kaj bi izpostavili, je večina udeležencev izpostavila pozitivne vidike srečanja, med njimi lahko še posebej izpostavimo doživljajsko vodenje, delo s kamero ter delo v skupinah.

Iz podanih odgovorov lahko razberemo, da si komunikatorji želijo vedeti več o konkretnih primerih iz prakse, o delu z ljudmi, kriznem komuniciranju ter o strokovnih vsebinah, ki se nanašajo na Naturo 2000.

6.2- delavnice v podporo programu upravljanja (nadomeščanje participatornih delavnic)

Na delavnici v Maribor in Ljubljano za zbiranje pripomb k programu upravljanja je bilo vabljenih 89, udeležencev delavnic pa je bilo skupaj 46 - dosežen je bil 51,6 % odziv. Na tako imenovano komunikacijsko delavnico v Ljubljani je bilo vabljenih 64, udeleženih je bilo 23 - kar predstavlja 40 % odziv.

7- Merjenje odzivov na nagradno igro

Medij	Vrsta	število pravih odgovorov	število nepravilnih odgovorov	skupno število odgovorov
Gorenjski glas	Ruševec	86	0	86
Novi tednik Celje	Velikonočnica	100	2	102
Notranjske novice, Primorske novice	Močvirska sklednica	54	2	56
Vestnik Murska Sobota	Vidra	44	0	44
Dolenjski list	Bober	48	0	48
Sejem Gornja Radgona (25.8.)	Bela štoklja**	98	7	105
Sejem Gornja Radgona (26.8.)	Navadni netopir***	125	1	126
Sejem Gornja Radgona (27.8.)	Močvirski cekinček	138	7	145
Sejem Gornja Radgona (28.8.)	Kozača *	123	3	126
Sejem Gornja Radgona (29.8.)	Bela štoklja**	163	2	165
Sejem Gornja Radgona (30.8.)	Navadni netopir***	127	1	128
Sejem Gornja Radgona (31.8.)	Kozača*	120	4	124
Nacionalna nagradna igra - Nedeljski dnevnik, Ognjišče, Kmečki glas, Razvedrilo	Čebelar	333	58	391
Spletna nacionalna igra	Črtasti medvedek	122	6	128
		1681	93	1774

* upoštevani odgovori kozača in sova

** upoštevani odgovori bela štoklja in štoklja

*** upoštevani odgovori netopir in navadni netopir

Povprečno število prejetih odgovorov na nagradno igro v regionalnih tiskanih medijih je bilo 66,5. Najnižje število prejetih odgovorov na nagradno igro v medijih je bilo 44, najvišje pa 100.

Na sejmu v Gornji Radgoni, kjer so potekale dnevne nagradne igre, smo upoštevali širši možen nabor odgovorov. Na teh nagradnih igrah je bilo povprečno število odgovorov 127,7 na eno nagradno igro. Skupno povprečno število prejetih odgovorov je 102,2 odgovora na nagradno igro. Najnižje število prejetih odgovorov je bilo 98, najvišje pa 163.

Skupno število odgovorov v tiskanih medijih z nacionalnim dosegom je bilo 391, prek spletnih strani pa 128.

8- Primerjava rezultatov - izpolnjevanje ciljev in primerjave med stanjem pred izvajanjem aktivnosti projekta in po izvajanju aktivnosti projekta

Informiranje o Naturi 2000		
Komunikacijski cilj	Izhodiščno stanje	Stanje ob zaključku projekta
Povečanje števila splošnih, razlagalnih objav o Naturi 2000 - za 2 %	Število razlagalnih objav o Naturi 2000 (objave o pomenu Nature 2000 v analizi medijev) - prvo tromesečje 19 objav	Drugo tromesečje 47 objav Tretje tromesečje 27 objav Zaključno obdobje 61 objav Povprečno število vsebinskih objav: 45 objav CILJ PRESEŽEN
Povečanje odstotka prebivalcev Slovenije, ki poznajo Naturo 2000 - za 2 %	Za Naturo 2000 je slišalo 42 % prebivalcev	Za Naturo 2000 je slišalo 47 % prebivalcev Razlika: 5 %, povečanje za 12 % CILJ PRESEŽEN
Povečanje informiranja komunikatorjev Nature 2000	Poročilo o usmerjenih intervjujih	Iz merjenja zadovoljstva na delavnicah je razvidno, da je cilj dosežen Iz primerjave usmerjenih intervjujev je razvidno, da je cilj dosežen

Doseganje razumevanja, povečevanje poznavanja Nature 2000		
Komunikacijski cilj	Izhodiščno stanje	Stanje ob zaključku projekta
Povečanje odstotka prebivalcev Slovenije, ki pravilno opredelijo vsebino Nature 2000 - za 2 %	Od tistih, ki so že slišali za Naturo 2000, jih je pravilno opredelilo opis 50 %	Od tistih, ki so že slišali za Naturo 2000, jih je pravilno opredelilo opis 63 % Razlika: 13 %, povečanje za 26 % CILJ PRESEŽEN
Povečanje poznavanja projekta med ključnimi strokovnjaki in mnenjskimi voditelji	Poročilo o usmerjenih intervjujih	Iz merjenja zadovoljstva na delavnicah je razvidno, da je cilj dosežen Iz primerjave usmerjenih intervjujev je razvidno, da je cilj dosežen

Doseganje naklonjenosti Naturi 2000		
Komunikacijski cilj	Izhodiščno stanje	Stanje ob zaključku projekta
Povečanje odstotka pozitivnih objav o Naturi 2000 v medijih - za 2 % - 12 % pozitivnih objav	Ciljno stanje 12 % - naklonjenih 28 % objav (30) v prvem tromesečju (izjema)	Drugo tromesečje 10 % (21) objav Tretje tromesečje 12 % (36) objav Zaključno obdobje 12 % (34) objav Odstotek: 11,3 % (v absolutnem številu je rezultat presežen, vendar se je bistveno povečalo število objav o Naturi 2000 - s 108 objav na 294 objav v zadnjem obdobju) CILJ NI BIL V CELOTI DOSEŽEN
Zniževanje odstotka odgovorov anketiranih o tem, da so v območju Nature 2000 prepovedane dejavnosti - za 2 %	Od tistih, ki so že slišali za Naturo 2000, jih je 26,2 % nepravilno odgovorilo, da so to območja, na katerih so prepovedane dejavnosti	Od tistih, ki so že slišali za Naturo 2000, jih je 24 % nepravilno odgovorilo, da so to območja, na katerih so prepovedane vse dejavnosti Razlika: 2 %, zmanjšanje za 8 % CILJ PRESEŽEN

Doseganje podpore Naturi 2000 med komunikatorji in drugimi deležniki		
Komunikacijski cilj	Izhodiščno stanje	Stanje ob zaključku projekta
Udeležba komunikatorjev na izobraževanjih - vsaj 70 %	/	Udeležba skupno na delavnicah 77 % (povprečje sedmih delavnic) CILJ PRESEŽEN
Udeležba na participatornih delavnicah - vsaj 40 % glede na število vabljenih	/	Udeležba na delavnicah v podporo programu upravljanja 45,8 % (povprečje treh delavnic) CILJ PRESEŽEN

Doseganje aktivnosti določenih ciljnih skupin - zaželeno ravnanje		
Komunikacijski cilj	Izhodiščno stanje	Stanje ob zaključku projekta
Udeležba v posamezni nagradni igri v regionalnih tiskanih edicijah - vsaj 50 odgovorov na posamezno nagradno igro	/	<u>Regionalni tiskani mediji</u> Povprečno: 66,5 odgovora Najnižje: 44 Najvišje: 100 SKUPNI CILJ PRESEŽEN <u>Kmetijski sejem</u>

		<p>Povprečno: 127,7 Najnižje: 98 Najvišje: 163 SKUPNI CILJ PRESEŽEN</p> <p><u>Nacionalni tiskani mediji</u> Skupno: 391 CILJ PRESEŽEN</p> <p><u>Spletna nagradna igra</u> Skupno: 128 CILJ PRESEŽEN</p>
Spodbude prek spletnih strani (e-nagradne igre, forumi itd.) in eNatura	/	<p><u>Spletne nagradne igre</u> Skupno število odgovorov: 128</p> <p><u>Prejemniki eNature</u> September 2006: 547 September 2007: 865 Razlika: +318 (58 %)</p>

9- Druga dokazila - dodatek h končnemu poročilu

9.1- Utrinki z izobraževanj za komunikatorje Nature 2000

Modul 1: Hotel Mons, 30. marec 2007

Modul 2: Pohorje, 13. april 2007

Modul 2: Postojna, 19. april 2007

Modul 3, osnovni: Otočec, 11. maj 2007

Modul 3, osnovni: Kranj, 23. maj 2007

Modul 3, nadaljevalni: Šmarješke toplice, 15. maj 2007

Modul 3, nadaljevalni: Celje, 25. maj 2007

9.2- KOMENTARJI UDELEŽENCEV IZOBRAŽEVALNIH SREČANJ (izvlečki iz poročil o vrednotenju posameznih srečanj)

- »Zelo pozitivno v bistvu vse.«
- »Vse predstavitve so bile zanimive; prihodnjič še več igre vlog v manjših skupinah.«
- »Pestro in uporabno.«
- »Pozitivni vsekakor«
- »Bolj dinamično«
- »Doživljanje narave in snemanje«
- »Pozitivno: prikaz narave z igro«
- »Pozitivno: praktični primeri, zlasti pri komunikaciji«
- »Po dolgem času sem z igro prišla do pomembnih spoznanj«
- »Pozitivno vzdušje, konkretni primeri«
- »Bilo je super!«
- »Pozitivno: praktični primeri nastopa v medijih (TV & prispevek za tiskane medije)
Negativno: vedno zmanjka časa (a to ni zares pomanjkljivost)«
- »Predvsem več prakse, teorija skozi prakso«

9.3- VTISI UDELEŽENCEV:

PISMO SEBI (zaključek vsebinskega sklopa »Doživljajsko vodenje« z Modula 3)

»... Izvedela si precej stvari, o katerih si že 100 X slišala, pa o njih vedno znova večino pozabila. Bile so, sploh tiste informacije o doživljanju narave, zelo zabavne, zelo poučne, in upam, da boš od njih vsaj nekaj odnesla...«

Udeleženka Modula 3

»...Razmisli, kako pa bi šolal starše otrok. Nič ne pomaga, če ga dopoldan učiš o ekologiji, o naravi, popoldan pa s starši »smeti v gozd vozi«. Res, to bo treba še premisliti. Skratka, če so metode, jih pridobi...«

Udeleženec Modula 3

»Danes sem spet ugotovila, da preveč časa preživim za računalnikom. Ali je res tako pomembno, da znam pripraviti dobro ppt predstavitev? A ne bi bilo bolje, da bi ljudem pomagala spoznati in doživeti naravo V NARAVI!? Gotovo. ...«

Udeleženka Modula 3

»... Zanimiva predavanja, nova spoznanja, misli, vsebine, ki se bodo dale uporabiti v prihodnosti...«

Udeleženec Modula 3

»... Šele na takih predavanjih se zavem, kaj vse me še čaka v življenju in česa vsega še ne znam...«

Udeleženka Modula 3

»... Današnji dan je bil zelo zanimiv, naučila sem se ogromno stvari, upam da jih bom kmalu lahko delila še s kom...«

Udeleženka Modula 3

»... Podarila sem si ta dan, da doživim še kaj drugega poleg stola in računalnika. Vesela sem, da sem spet na terenu, tokrat v vlogi sodelujoče v doživljajskih avanturah učenja...«

Udeleženka Modula 3

9.4- ODZIV NA SPLETNO STRAN

»V Novem tedniku sem danes zasledila nagradno igro. Rastlina, za katero sprašujete, je VELIKONOČNICA. Vaša spletna stran je zelo zanimiva. Kot šolska knjižničarka jo bom z veseljem predstavila tudi svojim učencem. Prav gotovo jo bodo s pridom uporabljali za pomoč pri pouku. «

Priloga 4 - Seznam ministrstev, direktoratsv in sektorjev, ki se pri svojem delu srečujejo z Naturo 2000

Naloga številka 5

Ministrstvo za okolje in prostor	Direktorat	Sektor
	Direktorat za okolje	Pravnosistemski sektor
		Sektor za okoljske politike
		Sektor za preprečevanje onesnaževanja okolja
		Sektor za politiko ohranjanja narave
		Sektor za zavarovana območja
		Sektor za celovito presojo vplivov na okolje
		Sektor za vode
		Sektor za biotehnologijo
	Direktorat za prostor	Sektor za državne prostorske akte
		Sektor za prostorski regionalni razvoj
		Sektor za sodelovanje z občinami
		Sektor za graditev
	Direktorat za evropske zadeve in investicije	Sektor za pripravo in vodenje investicij
		Sektor za pravne zadeve in vodenje javnih naročil
		Sektor za evropske zadeve
		Sektor za javne službe na področju varstva okolja
		Sektor za mednarodne odnose
		Sektor sanacij naravnih in drugih nesreč

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Direktorat	Sektor
	Direktorat za kmetijstvo	Sektor za strukturno politiko in podeželje
		Sektor za sonaravno kmetijstvo
		Sektor za šolstvo, nevladne organizacije in knjigovodstvo na kmetijah
	Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	Sektor za gozdarstvo
		Sektor za lovstvo in ribištvo
Ministrstvo za gospodarstvo	Direktorat	Sektor
	Direktorat za energijo	Sektor za oskrbo z energijo in EU zadeve
		Sektor za energetska planiranje in razvoj energetike
	Direktorat za turizem	Sektor za razvoj in promocijo turizma
		Sektor za investicijsko politiko in razvoj poslovnega okolja
Ministrstvo za promet	Direktorat	Sektor
	Direktorat za promet	Sektor prometne politike
	Direktorat za ceste	
	Direktorat za železnice in žičnice	
	Direktorat za pomorstvo	
	Direktorat za mednarodne zadeve	Sektor za evropske zadeve in mednarodne odnose
		Sektor za evropske in druge sklade

Ministrstvo za finance	Direktorat	Sektor
	Direktorat za proračun	Sektor za proračun
		Sektor za upravljanje s sredstvi EU
		Sektor za investicije
		Sektor za sistem financiranja lokalnih skupnosti
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo	Direktorat	Sektor
	Direktorat za znanost in visoko šolstvo	Sektor za znanost
Ministrstvo za šolstvo in šport	Direktorat	Sektor
	Direktorat za vrtce in osnovno šolstvo	Sektor za vrtce
		Sektor za osnovno šolstvo